

18
אוקטובר
1954

• פטאון התאחדות הבולאים בישראל •

תערוכת בולים ארצית

"תבימים" בירושלים

דואר ישראל מוציא סידרת בולי זכרון לכבוד תערוכת הבולים הארצית "תבימים" שהתקיים בירושלים ביום ט"ז - כ"א בתשרי תשט"ו (13-18 אוקטובר 1954). הסידרה כלול שני הבולים: 60 פרוטה (כחול, צהוב ושחור); 200 פרוטה (ירוק כהה, אדום ושחור).

הבול הראשון מתאר רכב דואר בחווית בית דואר בירושלים במאה היל"ט, והשני מציג מכונית דואר לפני בניית המרכז בירושלים.

הబולים צוירו ע"א. וליש והודפסו בשיטת פוטוליטו על נייר בעל סימנים מיינמיים. גלון הדואר מכיל 25 בולים עם 5 שיבלים. הניקוב מסרך 14. מספרי הלוח: 105, 104.

תערוכת הבולים "תבימים" ארגנה לציון מאה שנה לשירות הדואר בירושלים (1954-1854).

הబולים יוצאו ביום רביעי, א' דחול המועד סוכות תשט"ו (13.10.54) ויימכרו בסניף הדואר המוחדר בתערוכה (פרט לשבת דחול המועד סוכות תשט"ו), בכל בית הדואר ובלשכת השירות הבולאי. מעתפת הימים הראשון במחירות 150 פרוטה (כולל 130 פרוטה שימסרו להגנת האגודה הפילטלית בירושלים לבסוי הוצאות התערוכה), תמכרנה בכל בית הדואר בארץ. מחיר מעתפה מבוילת: 410 פר.

ברכת שנה טובה לכל לקוחותינו ולציבור הבולאיים!

"בוליים"

תל-אביב, רח' שנקין 16, טלפון 62857

(כתובת למכתבים: ד'ר י. גוטלב, ח.ד. 4307 ת'א)

ה ע ר ב ה

מ ב י ד ה

ו ק נ י ה

המכירה הפומבית השמינית

תיערך בתחילת נובמבר
דרשו את הקטלוג מעתה

המכירה הפומבית התשיעית מתקיים בינואר 1955
חומר מהאים מתබל מעצשי, נא להציג
יצא לאור מחירו - קניה חדש של בולי ישראל
המחיר 500 פרוטה

השירות הבולי

մברך את כל מנויינו ולখожותינו

ואת כל ציבור האספנים בארץ ובחו"ל

בשנה טובה ומאושרת

"הבולאי"

בחנות של

איסטקו

רחוב מונטפiore 25, תל-אביב

טלפון 66062

מכירה, קניה, החלפה

"The COLLECTOR"

At ISTCO'S

25, Montefiore St. TEL-AVIV

Phone 66062

Sale, Purchase and Exchange
of
STAMPS

ברכת-הבראה לברא שרה

חבר השופטים מרכיב מה"ה ד"ר ג. אשר, ד"ר ו. הכסטר, ארתו ווינר, ד"ר א. גולדברג ד"ר מ. חזק, א. שטיין, י. קלילו, ק. אדרו. בראשות השופטים יועמדו להלכה פרסים מוחדים, מדילוט והב, כספ' וא苒, תעוזה-יכבוד ופרס' עירוד לאספונים צערירים. המדור העיקרי של התערכות כולל את 14 הקבוצות הבאות: ישראל; ארץישראל; שלושן צבי בריטי; תקופת המעבר; המורה-התיכון; ארצות ארופה ומושבותיהן; ארונות אחריות; דואראיר; היסטוריה בROLAIT; אוספים מוחדים ואוסף-מתקר; אוספ' גזעוו, אוספי גושאים; ספרות בולאית; חומר-יעזר בולאי ואלבומים. מס' המציגים הפרטניים מגע' 15-. המדור הראשון, שהוא מוחוץ להתחנות, כולל את המתציגים של דואר ישראל ושל מוסדות ומוציאים מוגנים ומוזג'ו-שופטים. בסגירת התערכות ייערך נס ארצי של בולאי-ישראל. לבבוך נס זה ישמש משר הדואר של התערכות בחותמת כרכון מיוחדת.

סדר היום של הכינוס כולל: דוח' של הוועד-הפועל של התאחדות; ברכות, הרצה מדעית, דיון על הפעילות בקרבי הנעור, ויכוח חפשי.

תערוכת הבולים הארציות תבי"ס נערכת בגמנסיה רחבה, רחוב הקרן-הקיימת בירושלים, בימים 18–13 באוקטובר. ברכחו של ראש עיריית ירושלים, מר יצחק קריב, אל יוזמיה-הערכותה, נאמר בין היתר: "ראויים אחים לברכה על שתכננתם מראש את קיום התערוכה הארץ-שלכם בירושלים ויפה כיוונתם לימי חג הסוכות, אשר בהם מרבים אחים לעלות ולהראות בה".

התערכות נערכת בחסותו של שר הדואר ד"ר בוג' עצמוני, יצא בשליחות המשלה לדרום אמריקה, ועדר מטס-הפתיחה. ועד-הכבוד מרכיב מה"ה י. קרב, ת. בז'נמן, ד"ר מ. אברהמי, מ. א. ברמן, מ. כהן, ד"ר מ. חזק, י. גרש, ד"ר א. ד. קולמן, ד"ר א. בר-תנא, ג. זוסמן, ד"ר ש. לוי, ועוד הכבש הוביל מרכיב מה"ה ד"ר מ. אופיר, ד"ר ג. אשר, ד"ר א. גולדברג, א. ליבוביץ, י. אוקה, י. גרביה, ד"ר ג. קלינר, א. טנק, ל. בתה, חברי ועוזת-התערכותם: א. הוופמן, מ. ויינסקי, ק. קלינר, ק. ליכניהם, פ. רינהרד, ח. קורן, י. הרן, פ. ג. פולק, א. קארו, ד"ר ג. הכסטר.

1854–1954

מאה שנה לדואר בירושלים

את ימיה-המעבר בין הפסקט שרות-ה דואר המנדטוריים ועד לצאת בולי הדואר הראשוני של ישראל.

כל התקופות הללו מעוררת, כאמור, עניין רב אצל הבולאים בחו"ל (וכמובן, גם בארץ!) אבל "הבולום" הנובי נסב בעיקר, מסבב לתקופה הראשונה וכל הבולים, החותמות, הכלילים והמעטפות מתוקפה זו ערכם עולה בהתחמדה מחמת הביקוש העצום.

התקופה שנמשכה עם המלחמה העולמית הראשונה מתחלקת מבחינה פוסטולית-היסטוריה לשנים: תולדות הדואר הטורקי בארץ-ישראל ותולדות משרדי הדואר הווים. ככל שגדלה ההתי-עניות בבולים, נוברת, כמובן, גם הסקרים כלפי התחמות הדואר בתקופה ההיא, שב שרה בארצנו אנדרלוסיה פוסטליית, על פי הכלל ש-tabchim רבים מקלקלים את הרישת, "שרות-ה דואר היה, אבל שרות דואר אחד — לא היה".

על פי מסורת עתיקה הייתה למצוות האירופיות הגדולות הזכות לקיים בתחום האימפריה העותומנית שרוטה-ה דואר משלהן, נסף על שרוטה-ה דואר הטורקי הראשי. כל מעוצמות אירופה ניצלו את הזכות הזאת. בארץ-ישראל התקימו משרדי-ה דואר של אוסטריה-הונגריה, רוסיה, צרפת, גרמניה ואיטליה. (בשנים 1878 – 81 היה בארץ גם משרדי-ה דואר בצרפת). מעניין, כי מכל

בולים ישראליים מבוקרים בחו"ל מרבים לספר על חופה מפליה המתגלגה בזמן האחרון בחו"ל הבולאות באירופה, באמריקה וביבשות אחרות. מדובר בא-בולומיס' הקודמים של ארץישראל" שנופיע בכרך רבבות אוספי-בולאים בעולם.

ההענינות בולים וביקור במכתבים של ארץ ישראל מלפני המלחמה הפלומית הראשונה גוברת וholekt מיום ליום ואין אגדות בולים בחו"ל שבה לא יימצא אספינים אדמים הלהווים אחרי "הפלומיס'" של ארצנו. אין ספק, כי ההענינות הזאת היא תזואה מן הלהווים הכלילית אהרי בולאי-ישראל. דוע, כי רוב האספינים המהמשכים במוחך בולאי ארץ מסויימת מתחילה להעתין גם בעבר הפוסטלי של אותה ארץ. בדרך זו מגעים אספי בולאי-ישראל אל "הקודמים" (שם נמצא מונח עברי FORERUNNERS

"קודמים" הם בולים וכליים שהיו בשימוש בארץ מסויימת לפני שהמודינה קמה או לפני שאותה מוניה הקיימה מנוגן דואר משלה. לפי עקרון זה מתחלקיים, איפוא, "הקודמים" של ישראל לשני סוגים: (א) להתקופה מהתחלה של שרות-ה דואר הראשוני בארץ-ישראל ועד לסוף המלחמה העולמית הראשונה (וב) תקופה המנדט הבריטי עד להקמת המדינה. כתקופת-משגנה אפשר להגיד

יצאו לדואר האוסטרי מונטיפי כשרות המאורגן והמסודר על הצד הטוב ביותר והארוי ביותר מכך שיתנו בו אמון. הדואר האוסטרי עשה איפואו, עסקים מצוינים, ושותגוו, יחד עם ההכרה הלאומית שהתחזקה מaad אצל הטוקום בסוף במאה ה'90 ובתחילת המאה ה'00, צוררו בלבות העותמנים ושליטיהם קנה עזה.

קנה זו עורה במרוצת הזמן התחרות עצומה בין הדואר הטורקי הרשמי לבין הדואר האוסטרי, שהחטמו בכל הדריכים הכספיות והבלתי-כשרונות למשוך אליהם את הציבור היהודי. התחרות זו התבטאה בהקלות ובאמצעי-פתיות שונים שניים הדוראים היו מציעים לקהל. נוסף על השיפור בשירותים, לא נמנעו השלטונות הטורקיים, כאמור, מטעמים פטוריים, מלהגרם ארות וקשיים לשוחתי-הדור או הריםiani ואציגי-חלץ והאוסטראוקציה מצד הטורקים היו מכונים בראש ובראשונה, נגד הדואר האוסטרי.

מן התחרות נהנה כאמור, הציבור היהודי, שראתה עצמה במצב הנעים של בתולה שני גוים אדירים מוחרים אחרים... או, יותר דווקן וושאים עיניהם לנודינה השמנה שלה...

אחד העצדים הראשוניים של הטורקים כדי למשוך אליהם את עסקו-הדור או הריםiani הותה פתיחת סניף מיוחד ברובע היהודי בעיר העתיקה בירושלים. בראש הסניף שנותר שם "הדור או הירושה הטורקית", הועמד העסקן אליו הוניג, יהודי בעל השפעה רבה בתחום השלטון הטורקי ומוקובל על העותמנים, שהיו מכנים אותו "אליאס אפנדי". סניף דור או, שעבדיו היו מאיינוי בניו-ישראל, היה סגור בשבתו ובמועדיהם. אולם, מה שמשך אליו, בעicker, את הליקות היהודים, היתה החותמת של המשרד: בפעם הראשונה הראשה (מהו אלפין שנה...) הייתה הכתובה בחותמת זו באורתו עבריות והמליה "ירושלים" והנוכסה עליה להפארה. החותמת העברית עורה רשם חובי עצום בכל רחבי העולם היהודי. היא משכה לא רק את יהודי ירושלים, אלא אספניבולים מכל רחבי תבל, שהיו להוטים אחריו מעתפה עם בולטים טורקיים מוחתמים בחותמת העברית. אין ספק, שכטזאה מהודיע ות עלהה הבנטה הזרא הטורקי בירושלים בזרחה ניכרת מאד. ברם, אין לתסיק מכאן, כי היישוב היהודי בירושלים היה מושך מעצם הרשות שנותן הדואר הטורקי והמלונאות על חוסר יעילתו ורשנותו נתרכו. בסופו של דבר גם בטל החותמת, כתזאה מתכדים אנטישמיים בחצר-השולטן.

aosptrים לא טנו ידים בצלחת. אף הם העסיקו בכתה הדואר שליהם בירושלים וביפוי פקידי יהודים, תלו על האש

המעצמות האירופיות נמנעה רק בריטניה מלחקים משורדי-דור או משלחת בארץ-ישראל, אף כי הקימה כלל ערים נמל שונות ברחבי טורקה רבתה. קומס של שרתי-הזרא הורם בטורקה והה מלך מהסכמי הקפיטולציות, שחייבו את טורקה להעניק זכויות-יתיר שוגות, כגון חסינות משפטית וכו', לנכיניהן של מדינות-אירופה. כל הפריבילגיות אלה בוטלו כאשר פרצה המלחמה העולמית הראשונה. לשימושו אORTH נותר ברחבי ארץ-ישראל רק הדואר הטורקי.

שם משרד ממשלתי הדואר הרים בא"י לא הוציא בולטים מיוחדים לשימוש בארץ. ככל השתמשו בבלטים של מדינתה, אם בתוספת הדפס-רכב "ליבנט", שהוא במקורו ברחבי טורקה כולה, וגם בולדיוו, כשהעירן הנכון. עליהם נרשם במשמעות טורקי "פרא" (פרוטה) ו"פאיסטר" (גורש) או בסנטימ' ופרנקים, שאף הם היו אז במקורו בטורקי. רוב שנות הדואר הרים בא"י היו, בהתאם, קונסולריים, ככלומר הקונסוליות הורות היו מקבלות את המכתבים של נתני ארצותיהן למשלו לחויל ואך היו מוסרות את המכתבים שהגיעו לא"י בשל גתיניהן.

המדינה הראשונה שהחלה להקים משרד-דור או בארץ הייתה אוסטריה-הונגריה, "כוות אשונין" זו הקנתה לדואר האוסטרי בירושלים וביפוי מעמד מיוחד מיווה, שלוו עד ניחוח את הדיבור. עקבות האוסטרים הללו גם הרוסים, הגרמנים, האיטלקים, ובסוף של דבר גם האיטלקים, אם כי אלה האחוריים עשו זאת יותר מטעמי פרטיזיה לאומי, מאשר מתוך הכרה ממשי. ההכרה ממשי" לתקמת מושדי-דור ורים נגהלה, בעיר למן תחילת הרביע האחרון של המאה ה'19. אז מתרבו הושבי הארץ עם התחלת עלייה היהודית. גם ההתקרות לכיבוש אורייני השפה, מתחן חישובים אימפריאלי-איסטיים, הנעה או את המעצמות האירופיות לנצח בזורה מכוסמתית את גורוותה בטركיה על פי הקפיטולציות.

אליאב דامتה, הדואר הטורקי לא היה מסוגל לשרת בזורה עיליה את ציבור שליחי המכתבים ומקבליהם, ביחס בארץ ישראל. המשתמשים בשירות הדואר היו בעיקר ה"כלולים", מוסדות "החלוקה", "השנור", האזקה והסעד היהודים המרוביים, שהיו שלוחים מדי חדש רבבות רבות של מכתבי-בקשות לקלחות היהודים ולגנובם ברחבי אירופה ואמריקה וט היה מקרים אלפי מכתבים שהcallו בספסים והמהאות. עליהם נטו ספה, ריבוי העולמים לא"י, אנשי "הישוב החדש" שהסתירו לקיים קשייקורס-פונדנץיה מהיהודים עם קרוביהם וידידיהם בחו"ל. כתוצאה מכך גבר מהדור המכתבים הנכנסים והויצאים. הדואר הטורקי, שהצטיין, בכל השירותים של המשטר הטורקי הרקוב, בחוסר-יעילות מדהים, נזוב ע"י ל��וחותיו היהודים, שהיו רגילים לשורת-הזרא אירופיים מסודרים ולא כל צורך להסתיע בשירותו, כשוניתה להם ביריה אורתה.

"הרירה" שרוב היהודים בחרו בה היה, כאמור, הדואר האוסטרי, שנותחכב על היישוב יותר מכל דואר זר אחר. משוממתה

מרכז הבולים

תל אביב, רחוב אלנבי 94
הבניין המרכזי, למטה

הננו מברכים את כל קוחותינו וידידינו
ואח כל צבור האספינים בארץ, בברכת

שנה טובה ומושרת

A HAPPY NEW YEAR
TO ALL OUR FRIENDS AND CLIENTS

STAMP CENTER

94, ALLENBY Rd. (Basement) TEL AVIV

ובים שליטים בעברית, הציגו את לוחות הזרנוגים של "יציאת וביאת הפוסטה" בעברית, הרחיבו וenschlossen את תוחלתה הקלה היהודית, הרחיבו וenschlossen את שרות הדואר שלהם ובדרך כלל היו מגלמים כלפי הלוקחות היהודיות מה שנקרה או בארץ, "אדיבות אוירופאית", שהסרונה היה ניכר בbatis הדואר הטורקי, שנושאיהם מכתבים שלהם לא התבושים לדרוש "בקישיש" על כל מכתב שבו מוסרים לתודתו (ובאותו רגע). כן השתרלו האוטרכטים לזכות שהוא מגדולות שבון בחווים, שבם התהיינו לתה למושבות שרota וואר חנים אין סוף בפניהם הארץ. אף האוטרכטים פנו אל הרשות הלאומית של היהודים תוך הבטחות בולים וחותמות עם כהובות בעברית ובבל פתח תקווה" הנודע הוא, כמובן, פרי ההתקשרות בין המתישבים היהודיים לבין הדואר האוטרקי, כאמור, הסתכלו בקנאה רבה בעילות הדואר האוטרקי, מלבד שלא גתנו לו, וליתר הדואים הרים, זמות לעבריה את הדואר בדרכם מרושלים ליפו ומיפו לרושלים אף הכוינו עליון בכל אשר יכלו. בחווה שנותם בין טורקה לאוטריה ב-26 לפברואר 1909 נאלצו האוטרכטים להחיה, כי יחסלו את משרדי הדואר שלהם "בחדרגה", אולם הדבר זהה, לא קיים, כמובן, כי הדואר האוטרקי הילך והרחיב את שירותיו והיה לנציגים בענייני השלטון העותמاني. פעם אף

באותה הזדמנות נערך גם נסיוון-בלטימוצ'לה — להחפה על מרכיבת הדואר של הרוסים. דואר זה פעל בארץ מתקופה מוקדמת מאד, אבל, בתחילת, באמצעות הקונסוליה הרוסית ביפו. לרוסיה היו סדרם פוטשיילים שונים ביותר ולא דוקא סטמפניים. בטרם הוקם ביהודה רוסי בירושלים רוכב הקונסול הרוסי בירושלים לטפל בחולות הדואר שהגיע מרוסיה בשביל תושבי ירושלים. סגן-קונסול הרוסי ששימש גם כסוכן חברת האגנית הרוסית שהיתה מביאה את הדואר מאורוסה, עשה יראחה עם מספר יהודים וריזים שקיבלו ממנו מעין חוזה להעברת המכתבים לירושלים.

יהודים אלה היו גובים מכל מכתב וביקר, ממכבים שהביבו כספים, סכומים שעלו פי כמה וכמה על תעריף הדואר מרוסיה לאאי.

הם עשו זאת למטרות שדמי המשלו עד לירושלים שולמו במילאים ע"י השולחים ברוסיה. הפטצידורה הימה מוסכמת ביותר לגבי מכתבים רשותם, שגן-קונסול הרוסי ביפו היה מסרב להמציאם לידי המוענים, בטרם קיבל מהם חתימה, שאמנם קיבלו את המכתבים, בטרם קיבלום למעשתה.

"בעליה-זוביון" היהודים היו מתחמיים, איפוא, את המוענים היירושלמיים, מעבירין את הקבלה ליפו ורק אהריין היו שולחים את המכתב לירושלים. משום כך ביכרו על פי רום, לתריר את עצם לרודת ליפו, מכיוון שהונעה הייתה ארוכה וכרכוה בטלטולים ובסכנות. משום כך ביכרו להסתכן ולהחותם על הקבלותם, אם כי לא היה לה שום בטחון, כי אמנם, יקבלו את המכתביםஅחרוי שכך חתמו על הקבלותם. ואגונם הפטצידורה הינה לא היה מן הייעלים ולא אותה אבדו

תאריכים בתולדות הדואר בארץ

- המכtab העתיק ביותר שיצא מארץ-ישראל ועוזנו בוגמא, נשלח בשנת 1718 מעכו לוונציה.
- המשלחת הביקיטה קימה שירות דואר בין בירות לירושלים בשנים 52-1838. קיים מכtab שהעביר בשנת 1823 מא"י ע"י עולה-רגל שחזור לארץ. הקונסוליות הגרמניות הקימו ב-1842 שירות דואר ירושלים — יפו — בירות — אלכסנדריה — צרתת.
- בשנת 1846 ווסדה חבורת-התחבורה הפרטית של האיטלקים סנטנלי את מיצ'ארל, שפעלה בין ירושלים לצידון, דרך רملה, יפו וחויה והעבירה מכתבים.
- ההודעה הרשמית הטורקית הראשונה על הקמת שרות הדואר הופיעה בשנת 1840, אולם רק ב-1863 הגיעו משלדים בעכו, חיפה, שכם וטבריה.
- בولיה-הדור הטורקיים הראשונים המזוכים עם חותמות ארצי-ישראלית, שייכים לסדרה הטורקית מהשנים 1865-68.

• עד 1876 היו הכתובות על החותמות הטורקיות באוטרכティ ערבויות בלבד. אחרי הטרפות טורקיה לאיגוד הדואר העולמי, צורפו גם כתובות בצרפתית.

נערכה התנגשות-שוד רצינית על מרכיבת הדואר האוטררית, בדרך מיפו לירושלים וסוכם גדול נגול ע"י השודדים, אין זה מן הנמנע, כי הייתה לשפטונות הטורקיים שיוכחתה למאגרי התהנגולות הנותן...

הדרך
הטובה ביעוד

היא דרך SAS

לאיסטנובול

ו נ ה

דיסלדורד

קופנהגן

א ס ל א

שטוקהולם

ניו-יורק

מטוסי DC-6 משוכבים

מחלקה ראשונה ומחלפת תיירים

SCANDINAVIAN AIRLINES SYSTEM

סוכנים כללים בישראל:

ג. דיזנגוף ושות' בע"מ

תל-אביב, 6/67861 • ירושלים, 4331 • חיפה 3/66121

מכתבים בדרך. על כן פנו יהודו ירושלים לשלוותם ודרשו שהמכתבים מروسיה ימסרו ביפו לידי הדואר הטורקי,шибאו לירושלים. הרוסים סרבו ובטענו של דבר פתחו משרד בירשלים.

שנופת הדואר הרוסי בירשלים, העומד בראשו יהודי בשם סולומיאק, אף על כן נתברר, כי הרוסים מתכוונים עיקר להפוך רוחמים מהצייבור היהודי, אבל, עם זאת, גילו כלפי ציבור זה ותיו אנטישמיות מובהקת, כפי שהיו נהוגות או ברוטה הצארית. כתגובה אף תבעה ועדת-הקהל להחרים את הדואר הרוסי. אבל, לרוסים היה "שות" חזק: הגנורה. הם איממו, מדי עעם, כי מכתבים שישלחו שלא באמצעות הדואר הרוסי לרוסיה, צפויים לעיבודים ממושכים בצדורה הרוסית, ובמובן, שהרוסים יכולו Lagerom צורות-צזרות. מכיוון שהליפת המכתבים עם רוסיה הצארית הייתה ענפה מאה, לא אכו יהודים רבים להסתכן ונאלצו בעל ברחם לשולח את מכתביהם בדואר הרוסי...

הדוואר הצרפתי היה, למעשה, הראשון בארץ, כי עוד ב-1852 קיבל אוניות צרפתיות מכתבים בנמל יפו. גם במשדרי הדואר הצרפתיים בירשלים וביפו עברו יהודים, אבל הצייבור היהודי לא הרבה להשתמש בשירותיהם.

שונה מזה היה מצבו של הדואר הגרמני שנפתח לראשונה ביפו בתקופת ביקורו של ווילhelm קיסר בא"י. באותה התקופה גם הוחתמו מכתבים יוצאים מהדוואר הטורקי בחתמת-זיכרונו מלוחמת של "המחנה-הקייסרי" בירשלים. הדואר הגרמני התחתמה יפה, כי רכיבים היו המוסדות בארץ שננו באמצעות ליהדות גרמניה העשירה והמשמעות במכתבי "שנור".

אחרון משרדיה-הדוואר הווים בארץ היה, כאמור, האיטלקי, שהתקיים שנים ספורות בלבד ואך נסגר זמנית, בתקופת המלחמה בין טורקיה לאייטליה ב-1911.

באותה תקופה כבר עשו הטורקים מאמצים כבירים להפטר מדשותיה-הדוואר הווים ובין היתר אסרו עליהם להעביר מכתבים פנימי הארץ או למכוור בולים מחו"ז בתתי-הדוואר ביפו ובירושלים. באותו הימים עברה ריאו-ויגזיה כללית על שרוטי הדואר במלוכה העות'מאנית, ניצחו של ממשלה בלגיה, ולירושלים נשלח או מנהל-הדוואר חדש, אמין אפניני, שהבסיסו לבצע תיקונים הכרחיים, כדי שהדוואר הטורקי יעמוד על רמה אירופית. אף על פי כן לא עשה האפנוני הנכבד גדולות וניצרות, ביחס מוחר שהדוואר האוסטרי עמד יפה בהתקנות, פאו עבר לידיו של מנהל חדש, גרמני יליד-ביבירות, שהשליט במשדרו סדרים מופת.

עובדת היא שקיים שרוטית-הדוואר הווים הייתה בבחינת אונומליה ואנרכו-גניות והטורקים, שראו בהם קו"ץ בברשם, ניצלו את ההזמנות הראשונות כדי להחל אוטם. הוזמנות זו באה בעקבות המלחמה העולמית הראשונה אשר, אגב, חיסלה גם את הממלכה העות'מאנית עצמה...

ה ב ו ל א י ה ע ב ר י

הטול: ש. שמואלבין העורך: א. ג. שריבר

כתובת המערכת: ת. ד. 1280, ת"א

דפוס "אתנאי" רח' לילינבלום 35, ת"א

האגודה הפילטלית בירושלים - בית 15

מספר החברים הגיעו או ל-38 והיתורה הכספי בקופה הסהכמה ב-9,695 לא"י. הפגישות היו נערכות או אחת לשבועיים. אין הרבה בספר על פעילות האגודה בשתי השנים שלאחר מכן. האגודה התרגלה לקשה — והצלחה להתקדים... כך, למשל, קוראים או בחרורו הודיע מומ' 1 בינואר 1946: "אם ימשך העוזר, תידח בשבוע כל פעולה שנכובעה לחודש ינואר". וכך המשך המצב הקשה בשנות המאבק. עד שnitoka של ירושלים משאר חלקי הארץ שם לא אל כל אפשרות של פעילות תקינה.

במכבת אל התאחדות הארץ, מ-18 לפברואר 1948 נאמר בין היתר: "כחותה מן המצב הקים, שותקה הפעולות הבולאיות לחלוון".

לבסוף, ב-18 ביולי 1948, מתכנסת אספה כללית, הבוחרת בוועד חדש. מתחדשים ערביה-חילופים השבעיים ושוב נערכות הרצאות. הדוחה העיקרית להחיה האגודה היורשלהמית יתנה, כמובן, ע"י תרוכת "תבול" במא"ז. באוטו ומן עליה מספר החברים ל-57. ברם, מעוניין כי מלאה נותרו כולם רק 24 באנדרה. ב-19 במרץ 1950 — מזמן עשר שנים מופיע המספר השני של העלון הפנימי. הגליון מס' 3 טרם הופיע (הר) נמצאים אלו בשנת 1954 — ועד 1960 נותרו עוד שש שנים!!!).

אף על פי כן מסתמנת, לפחות תקופה ואילך, פעילות מוגברת. בהדרכו נגבונה של הי"ר הנוחה, מר. א. הופמן החל התקדמות ניכרת. מספר החברים עולה כבר על 120. בשנה הנוכחית נערךו שטונה הרצאות ובערבי-המודען מברכים במוצע ארבעים חבר.

בזמן האחרון עמדו ההכנות ל"תבום" במרכו הפעולות וכולנו תקופה, כי הצלחתה של התעורכה הארץ-ישראלית בירושלים מוסף כבוד לאנודה ותתרום תרומה חשובה להפתחותה.

פרץ רינהרד

Radio Repairs

תיקוני רדיו
רדיו באומגרטן

TEL-AVIV,

רחוב בן-יהודה 141, Ben-Jehuda Str. 141

The Stamp
of Israel
היכרל"י, חיפה
7, Nordau St. Haifa
מבחר גדול של בולי ישראל וארופה
במיוחד רוסיה
Large Selection in Israel stamps.

חויה להקרים ולצין: מעולם לא הייתה האגודה הפילטלית בירושלים אגודה גודלה מבחינה מספר חברות. בנסיבות אינה יכולה להתחזר לא בתל-אביב ולא בחיפה. אולם, הכרמת אינה יכולה עם האיכות. ובמונח זה — אין אגדתנו נופלת ממשום אגודה אחרת בארץ.

האגודה נוסדה ב-4 ביולי 1939, זאת אומרת, שנים וחוגים השתה גם את יום-הולדתנו ה-15. מספר המיסדים היה תשע וחמשים וקורבנותם בארץ וושיא-הכבד של התאחדות, ד"ר ז' אשר. לצערנו עלה רק בערך מ-100, כי אם מAbort האגודה אנו יכולים ליטול עוד חלק בפעילותה של האגודה. חלק מהם עוזב היבירה, וחילק עוזב את הארץ ואחדרם הילכו לעולמים.

הוועד הראשון היה מרכיב שלושה חברים: ה"ג. שטרה, יו"ר; א. שנירר, סגן-יו"ר ומזכיר; א. נסבאום גובר.

מעניין עד לממד לעלעל בפורטוקולים ובמוסכים שנשתמרו מאותה תקופה-בראשית. כך אנו למדים, למשל, כי הרצאה הראשונה נתקיימה ב-6 במרץ 1940. כן מוצאים אנו בתיקים את העלון הפנימי הראשון, "דף האגודה הפלטלית, ירושלים", מהודש אבגוטס 1940, שבו מופיע מלבד הודעה על הרצאה של ד"ר אשר, על הנושא "חשיבות מגורת-הקווארכ", גם מאמר על טיפול בבורלים רגשיים.

אם להסק מקומות על פעולות האגודה מתוך הקודפונדנציו הישנה והעתקה-המכתבים מן התקופה ההיא, יתגלה לנו, כי עלי-

קר התמסרו החברים להלופים. וקצת מוחר בעינינו לקרו אמחט ישן, שבו מתחייב חבר מסוים לסלק את דמי החבר שהוא חייב לאגודה (סך 200 מא"י!) באירועה שלושים של 50 מא"י כל אחד...

באספה הכללית השנייה, שנערכה ב-16 ביולי 1941, הוחלט לדושים את האגודה כחוק, החלטה שקיבלה גושנקה ורשימת מכח ששלח הממונה על המחוון לאגודה, ביום 25 ליום 1941 ובו אישר את הקמת האגודה ואת תקנותיה.

התקנון הראשון המוגש את טרותו האגודה, קבוע, בין היתר,

כי "טיפוח האינטראנס הבלתיים הבלתיים של חבריה והוא מפקיד האגודה".

להלכה, מנתה האגודה בזמן הווה 31 חברים, אולם אין להסיק מכאן שמצובה היה בכ"י טוב, כי מתוך הדיו"ח של הוועד מסתבר, שי"ין לדבר על פעילות סדירתה של האגודה, "היות ומשתתפים 2-4 חברים בפועלות הנערכות בערבי-המודען".

גם מזאגא למועדון נאה אין האגודה פטרורה. חילק מן הפעולות נערך בדיירות פרטיות ורקע משלחי 1942 מתנובלות הפעולות בקביעות בקפה "אלנבי"; ברוח המלך ג'ורג'.

אולם, נראה, כי שינוי המקום לא שינה את המול, כי שום פעילות ורואה לשמה לא התגהלה באסניה החדש בשנים 1943-45. חילק מן החברים התגייסו לצבא הבריטי ומעט המכתבים מן השנים ההן מתיחסים רק לסידור עגנים ישנים. תנופה לחידוש הפעולות קיבל האגודה רק לאחר תרעוכת הבולים, פ"ל. א. ב-20 ביולי 1954 נערכה בקפה "שמידט" אספה כללית, שבה נבחר מר. א. ליבוביץ ליו"ר החדש של האגודה.

זכנו בולי הקרן לקטלוגים!

בלפעלה מיוול שנות קיומה הוציאה הקרן הקיימת לישראל מאות בולים. וימי הבולים כימי הקרן — החל מהבול הראשון, המודפס כחול על גבי לבן ועליו המלה "ציון" בתוך "מגן דוד" עטור קרני שם טריור, שהופיע בשנת 1902, (בול זה היה נפוץ במליאונים טופסים והיתה לו השפעה Tremolitith ציונית עצומה) וגמר בבוליטים, שייצאו כבר במדינת ישראל.

בולים אלה מהווים דוקומנטים היסטוריים חשובים על הדריך שעברה מדינת ישראל בהתחווה. מהדורות הבוליטים שהותקנו במשך שנים נתנו ביטוי והגשה למאורעות בתהילך המפעל הציוני ובבנין הארץ. הם הנציחו את זכרם של האישים הגדולים, שהקימו את חיים למפעל הזה, הם העלו לעיני היהודי בכל העולם שורה שלמה מראות הארץ — מנוף הארץ, מקומות היסטוריים (הכותל המערבי, קבר רחל, מגול דוד, יד אבשלום, מצדה ועוד), מראות ערים וכפרים עבריים, מראות המוסדות העבריים המרכזים של אמת הקרן הקיימת, במשך הזמן נעשה בול הקחק"ל לבול הרשמי של "מדינה בדרכו". הדבקו אותו על כל בקשה לקבל רשות כניסה לארכ' ישראל בכל המשדרים הארץ-ישראלים בעולם. בול הקחק"ל נקבע על כל תעודה רשמית ע"י משרדים ציוניים, כגון תעוזות הקרן, תעוזות ותק ציוני, תעוזות עליה לארכ'ישראל, על תעוזות בית הספר, על תעוזות מעבר ממחקה למחלקה ועל תעוזות הגירות והגמר. כל חווה חכירה על מסירת אדמה של הקרן הקיימת לחוכר, כל פוליסת של בטוח בחירות עברית, בובל חובה.

לא קל לאוסף כיום את כל בולי הקרן הקיימת שהוצעו עליה בכל שנות קיומה; מוחדרים מהם קיימים כיום רקס אסמןפלרים מעטים וקרים המציגות, הנמצאים בידי מספים, שהתחלו לאסוף עוד בתקופה הראשונה להופעתם. מספים של מספים אלה היה מועט בזמן ההוא, אבל במרוצת הזמן הלאן, וגדל, וכיום נעשה אוסף בולי הקרן הקיימת לחווין רגיל, שבולאים יהודים בכל העולם עוסקים בו.

בולי הקחק"ל לא רק שרמו לפירסומה של הקרן העממית הזאת ושל מטרתה — אלא הם משמשו גם סמל לתנועת השחרור הלאומי ומבוע להגשمت הציונות. כל ציוני ראה חובה לאומית לעצמו להדביק את בול הקחק"ל על מכתביו. חובבי בולים יהודים הגיעו בעקבם הלואמי עוד בתקופת הופעתם הראשונה, ומתוך שאיפה ליצר מעין אשלה כאלו היו בולים אלה בולדיזאור ממש, השתדרו להדביקם על מעתפת לצדיו של בול-הדואר הרשמי, כדי שחותמת הדואר תכסה גם אותו. מנגד זה הדרבק בול הקרן הקיימת ליד בול הדואר התפשט בחוויות הנוצר העברי ברוסיה הצריסטית במינדים כללה, עד שכמה מקומות באו שלטונות והכריזו עליו איסור חמוץ. בעיירות רבות ברוסיה ובאוטוריה נתארגנו בתקופה שלפני מלחתת העולם הראשונה גודלים של דורות מתנובים אשר הפיצו

אבו חוגגים

את

יום השנה הראשון

של

שירות

ההלייקופטרים

הבן-לאומי

בריסל — ליטק — מאסטריכט —

סלון — בון

בריסל — אנטוונפן — רוטרדם

בקרוב גם ל'

פאריס * לונדון

קשר ישיר לשירות הלהי
 קופטרים על ידי השירות
 השבועי של סבנה
 תל-אביב-בריסל במטוסי
 סופר DC-6

SABENA

מכתבים, שבול של הקרכן הקימת לישראל היה מודבק עליהם, בעיר עברבי חגים או בהזמנויות מיוחדות של מארעות מקומיים: בדרך זו מצא הנעור העברי הפשרות לעצמו ליצור מין וואר עברבי ממש בתוך ישותם עבריים ולהוסך לבול החקק"ל ערך של בול'דאר-אטמש.

התפתחות מענית ביותר של בולי הקרכן הקימת — החל באירוע מחתמת התנאים המינויים שבמה הינה נתנו הדואר בתקופה שלפני המלחמה העולמית הראשונה: לצד של הדואר הטורקי המג'ר, קימנו אז מדיניות אירופית בתידואר משלהן. הרשות לכך ניתנה להן בהתאם למשטר "הקפיטליזציה". כדי להניע את היישוב היהודי להשתמש בשירות הדואר של, הגיעה הנהלת הדואר האוטרי לשובם עבריים בארץ להעיבר את הדואר שלהם במושבות ובערים העבריות לא-ישראל. בתנאי שהיהודים ישתמשו בדרך שלה למשתוח מכתביהם לחוץ-ארץ. הצעה זאת נתקבלה — ווער לפני ארכ'ים שנה ו יותר נוצר מעין דואר עברגי במושבות, ממשלווחיו היו משלימים בבול החקק"ל

או בboleים מיוחדים, שהוצאו על ידי המושבות העבריות (בולים כללה עם כתובות בעברית הוציאו המושבות פת-חתקה וראשון לציון; על הבול ראשון-לציגן נפק בפירוש, שחצי מתו מוקדש לקרכן הקימת). מכתבים אלה, שנשאו עליהם בולי המושבות העבריות בלבד, היו נשלחים לתעודתם בארץ ע"י הדואר האוטרי, כשם מוחתחמים בחותמת העברית של המושבה, ועליה נוספה בפער החותמת הרשמית של הדואר האוטרי. מענין, שלם מפרק זה שהבול "ציון" של הקרכן הקימת לשירותם של רשמי דואר האוטרי ארץ, הועלתה ע"י הבולאים הארץ הדורישה להכניס את הבול לקטלוג הבינלאומי.

לשיא גולותם הגיעו בול'דאר-החקק'ל בתקופת המעברי כשהפעילה מנהליהם את הדואר שהבריטים אמרו להפסיק עם צאתם הארץ. בול'דאר-החקק'ל שימשו אז כbole דואר ורבות מסדרות בoleים אלה עם הדפס-הרכב "דאר" נעשוי יקריה-המציאות ומהיריםגובה מאר. בירושלים הגוזה, שאלה לא הגיעו בולי "דאר ערי" בשעה שיצאו בכל שאר חלקי המדינה, השתמשו גם אחרי קום המדינה, ממש ומן-מה, בבולי מדינת היהודים של הקרכן הקימת עם הדפס-הרכב "דאר".

אכן, הגיעה השעה לדריש את אשר דרשו הבולאים היהודיים לפני חמישים שנה: הכלכלה בולי הקרכן הקימת שישמשו למטרות פוסטליות, לקטלוגים הבינלאומיים, המוסיפים להתעלם מהם.

דזופים פרטיים ודיופים רשיים

“כנו-פיט-בוסטון” המפורסמת, שפעלה בשנות הששים של המאה ה-19. פישע זה, שנקרה בשם טילור, והוציא שלש “סדרות”: האחת של וואר מקומי במונטראיל בשם “בלט דיספאץ” (שלא היה ולא נברא); השני בשם “אי הגוטיק אדווארד”, והשלישי אף הוא “דאר מקומי” בשם “קרם סיטי פוסט”. טילור לא התבונש להדפס על הסדרה השלישית את תומונתו שלו!

גם המדינה האגדותית “אלמגרא”, הנמצאת כביבול בקולומביא זכתה לארכבע “בוליט”, שעלהם המליצו בשעתם רוב העתונים הבולאים בעולם... למשה הודפסו בולים אלה ע”י מנהל של סניף-צ’ואר שמכרם כביבלים רשיימים ואת ההכנסה שלשל לכיסו. חלק מן הבולים אף עברו את הדואר בטטרם ונוצר הויפן והובא על עונשו.

בשנת 1865 לערך הופיעו בסין שלשה בולים עם ציפורים מסווגים ועליהם שמות של ארבע ערים גROLות: אמיין, גונגפו, הונגקונג וושאחאי. עד מהרה נתרבו, כי הם מעשיהידי מדריס פרטיז עיר אמיין.

לפעמים הודפסו בולים דמיוניים למשה-קונודס. עם אלה נמנית סדרה של מדינות “האגאר”, בערכם הנומוקם מושפע רק קו העובר לרוחבו של הבול, שהוא כולם ריק מכל ציוו. רק מסמל את המדובר, כביכול. בערכם הגבוהים מופיעה תמונה הלך אבל, הבולים עוררו חשדות לשונתרו, כי כל המשומשים שנמצאו הוחתמו בהאריך חזן באפריל! ...

בידי אספניים רבים נמצאים בולים שבתוכם מעידה בהם כי הם מאוריביג'אן. האירורים מורכבים מזבי, עץ, שלג, מגדר-נפט ותמונה אדם עם זקן. אכן, האמת היא ש-“בולים” אלה הורובו בווינה ומודעם לא היו באוריביג'אן.

אחיות עינם מסוג אחר היא פיסטניר בזורת בול בן 5 סנט, שהוצאה כביבול ע”י המורמוניים שבמדינת יוטה בשנת 1854.

המדינה “הדורומ-אמריקאית” הדמיונית “קפאקוואה” מיוצגת בסדרת בולים שהופיעה בשוק לפני עשרות שנים. היהות וההפשה הייתה משוכנלה מאד והבולים עשו רושם ונאה מהבהינה גרפית, נמצאו וייננס שהשיבו אוותם לאמותיהם וויפרו אותן! האי טרינידד לא טרינידד הבריטית, כי אם האי בקרבת חופי ברזיל) ומhone סידאנג בהודו-סין וכן אף הם להכנים לרשיימה זו, אולם אין ההוואות שלהם דמיוניות לגמרי, כי הוזמנו ע”י מהפקנים שהתחנכו להקים ממלכות עצמאיות ולא הספיקו... התשעינים הזריזים אינם מתחשים להשתמש בשמות של מדינות קיימות אנדורה או לברדור וגם בשמות בזווים כ-“גנובה פוטוקה” (אישם מעבר להרי-חווש ברזיל) ו-“קונאנין”, “גומצאנין” באפריקה המערבית.

בשנים האחרונות הוכף שוק הבולים בעולם כולו בהוצאות רבות הנטולות כל ערך פוטלי ובולאי. בארץ שנות נוקטות עתה אגודות סוחרי הבולים אמצעים נמרצים כדי לנשח את עשביה-הבר המזוקים הצומחים בשדות הבולאות. על פי רוב נמכרות הדוגמאות המפוקפקות לנווער. אמנם, על הילודים עושים “בוליטים” אלה, המוקשטים על בצל צבעי-הקשת ומודפסים בתבנית גודלה, רושם “ביביר”. ברם, צערירים אלה עתידיים להתאכזב בהודעם להם, כי הוציאו את דמייה-היכים שלהם ניר שאין להגדרין כבולים. בעקבות האכובה הכספית הבוא ביל ספק האכובה מן הבולאות בכלל וחוגים נרחבים של הנוער יפנו וורף לאיסוף הבולים.

לאורך ימים תחיה זאת התפתחה מאר בלתי-רצואה. לפיקח חייב כל סוחר ישר, שלקוחות חמחר יקרים לו להמנן מכירה בולים דמיוניים של ארצות ומשתרים לכוחם “מן-הפטורה”.

סוחרי הבוליםanganיה שהבינו את חומרת-המצב, הקימו ועדיה שתבדוק כל הוגזה מפוקפקת שהופיעה מאר המלחמה העולמית השנייה. והUDA הicina רשותה ראשונה של “בוליט”, לשימושם הפטשי לא נמצאה שום אסכמה. הUDA הוציאו בוליט מזמן לومة, לפרטם רשותם נספה ובורחת קרצע בולים מסויימים שהופיעו לפני המלחמה בטאנדרטובה ואחרי המלחמה באינדונזיה.

חלק מן הסוחרים טוענים, כי אין לאסור את מכירת “בולים” המפוקפקים, מכיוון שקשה יהיה לעמוץ באיסור זה ולהשיג על כל מוכרבולים. הם מציעים, איפוא, לדרש מכל סוחר העוסק בהוואות כללה לסמן אותו בזרה בולטת “אין אלה בולידזארא”.

הראשמה הראשונה של סדרות מפוקפקות כוללת את האובייקטים הבאים: “אלבניה החופשית”: סדרות שונות עם תמונה של רזובלט, קסטראיטי וציציל. הכתובת מלמעלה ‘Shqiponja’, רזובלט, KOMITETIT TE QINDRESES” “גוראטייה החופשית”: ארבעה בולים U.P.U. ועליהם הכתובת “N. D. HRVATSKA 1874—1949, U. P. U.”

כון מופיעות שתי סדרות של בולים מושלשים עם אורה כתובות, אחת של דואר-יאיר והשנייה של דואר רגיל; כל אחת מורכבת מששה ערכים ועליהם עופות ופרחים שונים. “המוגוקים הדורומיים”: יש סדרות צבעוניות דבבות ועליהן הכתובת “REPUBLIK MALUKU SELATAN”, ותמונה של פרפרים, עופות, דגים וחיות, וכן סדרה של

שבעה בולים ועליהם מפה ותמונה של הגובל מק-ארתור. בולים דמיוניים מיאדרים זה עשרה בשנים ע”י אנשים נטול-ימצפן, במוגמה לנצל את האשפן, וביחור את הנוער. להרוב מופיע על הבול הדמיוני שם של מדינה שאנמנם קיימת במציאות, אבל יש גם שמות שאין להם שם אחיה ביניוגרפיה. הראשון הופיע מסוג זה היה כפי הגראה, מוניג

במלחמת העולמית הראשונה זויפו לראשונה בולים אמידתיים ע"י מדינות ורות. התחילתה בבריטניה, שזוויפה בולים של גרמניה, בוואריה ואוסטריה. השתמשו בבולים אלה הסוכנים של האיגנולגנס שבארצית-האובי, כי שלא יצרכו לכלת لكنות בולים במשרדי הדואר, שם היו יכולם להציג להם שאלות "בלתי-נוחות". מעניין כי למטרות ההכנות הקפנדניות קרה בבריטים "פאנצ'ר", שהיה עשוי לסכן את חי המרגלים: בבוליהם המזופים לא וויפטו סימני-המים הנכונים. במהלך המלחמה העולמית השנייה כבר הייתה הטענה של "זיוופים רשמיים" משוכלת יותר. ג. את מ. וויליאמס, דונטן רוד 30, לונדון, יצא לאור חוברת על זיוופי-בולים בשתי המלחמות העולמיות, הנקרה כרומן בלשי מרתק. החוברת דנה בזיוופים שהוכנו ע"י בעלות הברית וע"י גרמניה לצרכי תעמללה והטעה. חלק מן הבולים שעלייהם מסופר אינם מסופר של הנשייא רוזבלט המנוח, בתוכם בולים מרוקניים עם הדפס-רכב "דושטה

רייכספואט, מרוקו" שוכנו ע"י השירות החשאי האמריקאי. הציג האמריקאי אצל משלחת וישי הראה את גלוונות-הbullets האלה לראש-הממשלה פיר לאוואל, כדי להוכיח לו, שאין אמרת בהבטחה נתן לו הטלור, אבלו אכן לגרמניה שום שיפור טריטוריאליות במרוקו. מפרים, כי לאוואל התרת והטיל את המזג' לאח הבוערת במשרו.

בול עם תמונה של המושל הסידייטי פרנק, שהודפס לפיה הדוגמה של בולי היטלר שהיו במחוז "גראל-גוברמן", נועד להרחרח ריב בין פרנק להיטלר, ומפרים, כי אמנים הצליכו במשימה זו.

גם בולים עם תמונה של היינריך הימלר הודפסו לאותה מטרה, אבל התוצאות שהושגו על ידם אינן ברורות. בספר מסופר גם על "bullets" של הממשלה היהודית שהוקמה בתחום קוויזילג צ'אנדרה בזזה, שמעולם לא היו במחוז ואין להתייחס אליהם כבולים אלא, לכל היotta, כימיינכים ומונצים מאלפים.

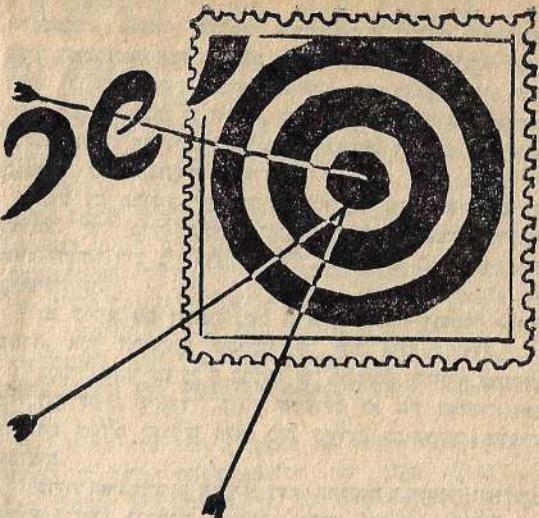
שירות האינטלקטוס הבריטי זיף, בתקופת המלחמה העולמית השנייה, בולים ארפטיים מטיבוס "AIRIETS" ותמונה המarshal פטן. בולים אלה הוזנחו למחתרת הארפתיות כדי שיוכלו לשלווה מכתבים וחומר-תעולה בלי שייאלצו לקנות בולים (לפעמים בכמויות גדולות) במשרדי הדואר שהיו נחונים להשגת הגראמי נים. הגרמניות העבירו, איפוא, חינם את כל הדודאר של תנועת המחתרת.

יתרונו נסף היה בו, שאנשי המלחמת ידעו להבדיל היטב בין הבולים המזופים לבין בולים אמידתיים. לכן נזהרו מכל מלבב, שהגעו אליהם מחבר המלחמת כביבול, ולא היה מבoil בבולים מזויפים. ואמנם, בתקופת-ההתקנדות לגרמנים נשלהו הרבה מכתבים שביקשו להפליל חביריהם בפתח. מי שקיבל מכתב עם בולים אמידתיים יכול לטעון תמי, כי המכתב לא נועד לו ולהזיר לו לדוחו.

ISRAEL Stamps • ISRAEL
A. APTEKER
Haifa, 9, Hechalutz St. 9

אוסף אסם נושאים
Topical Collecting
שתח הבולאות החדש. Biggest Selection at
M. Markowitz
Stamps
HAIFA, 9, Herzl st. 9

הברון

רוב רובם של הסוחרים ידועים כאנשי İşrim, הרואים, מלבד האינטנס המשורתי שלהם, גם את האינטנס הרחב של הבולאות בענף של חובבות שחסידיו רבבות.

אפס. יש מתייחסספר, חלקים סוחרים מאורגנים וחלקים בלתי מאורגנים, פורצ'ינדר שאינם סרים לשום ממשמעת ויאים מקבלים שום מרות. כשותhor כזה יכול למכוון כי אובייקט פילאלטלי" מעתפה או גלויה בעלת אופי מופוקפ, איינו מהסס לעשות זאת, אף כי ידוע שמשעים כלאה הורסים את הבולאות.

ונזר מצב פרודוקסל, שבו עושים חברים של אגודות סוחרי הבולאים — המסוגנת להתחedorות הארץית — מעשים שהם בניגוד גמור לכללים שבעה ההתחedorות ביחס למוחתו של חומר בוילאי רואי לאיסוף.

לא ניתן לומר מצב כזה יימשך. אם אין אגודות הסוחרים מסוגלת לדוכן את חבירה, תຫוערר בוודאי השאלה באיזו מידת מתישת אפשרות חברותה של האגודה בהתחedorות עם המעשים שסוחרים מסוימים עושים על אףה ועל חמתה של ההתחedorות.

הבו אגודות חדשות

באספה הכללית האחורונה של ההתחedorות הארץית צוין, כי תעוזת עניות היא לבולאות היישראליות, אם מספר האגודות מוגזם כפי שהיא. בשיטה זה אין כמעט התחרות. יש אגודות בשלוש הערים הגדולות ובשליש-ארבע ערים קטנות יותר — וזה הכל. אבלו שאר הערים אין קיימות כלל.

ידוע אין אגודות בולאיות בעריה-השדה? הן יש מאות בולאים בערים כעפף, טבריה, חדרה, עפולה, נהריה, בא-רשבע, רמלה, ועוד, בעשרות מושבות ומוסבבים, במאות המשקים של ההתיישבות העובדת. מדוע אין הבלתיים במקומות אלה מתרגנים? לפחות להטעים את התועלת שהקמת אגודות מקומיות, הברכה ברורה לכל. לפי כך חובה למוחות את "הכתמים הלבנים" מעל המפה הבולאית של המדינה.

ההתחedorות פונה בקריאת אל כל הבולאים באשר הם, לעשות צעדים ממשיים להתחדרות. ההתחדורות מוכנה להוציא ליוםיה של כל אגודה חדשה עזירה והדרכה.

מן הדין שככל בולאי יהיה חבר באגודה מקומית וע"י קרת החזק והתחדורות בכללותה.

חביבים

שעה שנכתבות השורות האלה, עומדים אנו בפרק תערוכת הבולים "חביבים", התערוכה הארץית השלישית בישראל, הראשונה בירושלים.

ושוב עליינו להזור ולהציג את החובה המוטלת על כל אחד ואחד מאננו לדאג, במסגרת אפשרויות, להבטחת הצלחה של "חביבים".

כבודה של הבירה במקומו מונח והעובדת שירשלים היא רק השלישייה מבין ערי הארץ הגדולות המארגנת תערוכת ארץית, אחרי תל-אביב ו חיפה, אינה מעלה ואין מוריידה ולא כלום. אדרבא, יש לבוך על עצם ההצעה לארכן תערוכת ירושלים ועל כך ראויים לשבח בולאי ירושלים, ובראש הארץ כל הפמן, שגילו במשך השנה האחרונה התערורות וזומה, לאחר תקופה ארוכה שבה הייתה הבולאות המאורגנת בירושלים שרויה באפס-מעשה ומוצמצמת במספר חבירה.

לבנו סמרק ובטוח, כי הנסיך שובלאי ירושלים וסקנייהם ירכשו בתערוכה זו יביא תועלת מרובה בארכן תערוכת ביני-לאומיות אשר תאורגן, ביום מן הימים, בבירת-ישראל.

ואל ציבור הבולאים בארץ, ציררים קשישים, מופנויים קריאנטו: בקרו בתערוכה. הביאו אתם חביביכם ומשפחים תיכם. ריכשו את מעתות היום הראשון הרשמיות. ואני — שמרו על הסדר המשמעת בביקורכם בתערוכה. כי רק בזורה זו נוכל להפכה למיפגן ציבורי ראוי לשמו.

סוגיה לסתורים

סוחרי הבולים בארץ מאורגנים באגודה ארצית, המסוגנת להתחedorות אגודות הבולאים.

בול רוטשילד ב-23 בנובמבר

אחד הופיע ואחד יופיע: מאן ותפרנס גליינגן האחורי יצאת סדרת "מועדים לשמחה תשתיו" — הפעם בצוותם של בולר. כוכור לקוראיינו, הימה בתחליה, כוונה להפסיק את הוצאת אסדרות המימות לתגים. אולם לזכותו של שר'הדר ייאמר כי ענעה לבקשת הקהל להמשך בהוצאת פדרות מסורתות אלה, ולזאתו של השירות הבולאי יצוין, כי הספיק להכין בול נאה ביום הקצר שעמד לרשותו, מאן הוחלט כי הבול יופיע בכל זאת. אגב, הבול מלא צורף פוטופלי ממשי ודוחה, לאחר שלא היה נמצוא בול בן 25 פרוטות לבירידום.

בקרוב נוכה לאשכול ענבים שני על בול חדש: בול בן 300 פרוטה (גוואלט!) לזכר העלאה עצמותו של הברון רוטשילד לישראל. גם בול זה צויר ע"י ג. המורי והודפס בפוג'רוברה על ניר עם סמלים. הגלילו מכל 20 בולים עם חמשה שובלים. צבעו ירוק וניקבו מסרק. 14. מספריה הלווח. 89. חותמת היום הרואה החגיגת תחייה הפעם בוכרו-יעקב.

בול רוטשילד יופיע, כפי שנמסר לנו, ב-23 בנובמבר.

7 בוליחספון של בנק-הדוור, שצויר ע"י ג. המורי, ימכרו לראשהן לקהל בסניף הדואר שבתערוכת תב"י, ב-13 לחודש. ארבעת הבולים הם בני 50, 100, 250 ו-500 פרוטה. ב-26 לאוקטובר תופיע איגרת לשימוש בפונם הארץ, בצע שובל ובמחיר 60 פרוטה. תוך הדשים מסחר יופיע שה בולים מלאות עשרים שנה למפעל עליית-הגעור.

אריה בתר Leo Better

חיפה
רחוב הרצל 53, Herzl St.
סוחר הבולים
בשובילן FOR YOU
אני קונה בולי ישראל ואחרים בהמוני
I buy kiloware Israel & other countries

נוסד בחיפה בשנת 1938
Founded in Haifa, 1938

הבולומים צוירו ע"י הגבי מרימ קארולי מחיפה. זו הפעם הראשונה שבולומים של דואר ישראל צוירו ע"י מן ישראלי שאינו תושב תל-אביב.

נודע, כי שר'הדר אישר סופית את הבנייה ההוצאות של בולים חדשים לשנת התקציב הבאה. התכנית כוללת את הסדרות המסורתיות ליום-העצמאות ו-יום-העצמאות לשמחה.

"עונת המלפפונים" במכירות פומביות

בעונת-הkickי הורגשה התוועפותמה של המתח במכירות הפומביות, שבודאי תחנהנה ביחס-התקציב המהיר. על אף "עונת המלפפונים" הוועג מספר הוצאות מעניות במכירה האחרונה של ד"ר גוטליב. בין היתר נציין: סדרת הנגנים של הקקל" (דאר חיפה) בצע ויתר, על המעטפה 40 ל"י; ששת הערכיהם הגבוהים של דאר עבר, עם שובליהם, בלתי משומשים — 135 ל"י; צמדה של 20 פר' "דאר עבר". ניקוב 11 × 10, בלתי משומשת — 255 ל"י; 3 פר' "דאר עבר", ניקוב 10, עם שובל — 55 ל"י; צמדה בול פתח תקופה, בלתי-משומשת — 16 ל"י; גלינו שלים של דאר אויר (יפן 1000 פר') — 63 ל"י.

בית הבולים „תפארת“ ש. מנTEL

בית תפארת. קומה א' חדר 3
שדרות רוטשילד 31, פינת רח' אלנבי
טלפון 4976

Stamps House „TIFERET“ S. MANTEL

Tiferet House, 1 st Floor, Room 3
31, Rothschild Blvd. cor. Allenby Rd.
Phone 4976

▪ שבדיה מתכוונת להחליק את הבולים עם צור שלשה הכתירים בסדרה של פסלי-אבן מתוקפת הוויקינגים.

לזה לא פיללו!

שפע של תערוכות

את המספרות זו ליד
ו נגיעה לאורך של ארבעה
קילומטרים !

אחרי התערוכות הבינלאומיות הגדולות שתיערכו
ריכנה בקיצ'ן הבא בסקונדי-
נבייה — "נוורבקס" באיר-
שלו ושטוקהולםיה" ב-
בירת-ישראל, נזהה (מי)
שיכול להשרות עצמוני
לנסוע לאמריקה (...) בת-
עروفת ביגלאומית גדרה
בניו-יורק ב-1956.

התערוכה תשוכן ב-
בניין טרם Km : הקולרי
סאום של ניו-יורק, שב-
ניתו עולה בשלשים מ-
ליון דולר.

"בולם של תערוכות
ירד על העולם הבולאי.
בחדשים האחרונים נערכו
תערוכות בברלין ובפרט
(במלאת מאה שנה לבר-
בור השחור), הבול הרא-
שן של מערב-אוסטרט-
יה). בימים אלה חוגגת
גם הודה את מאות שנות
בולייה הראשונות בתער-
וכחה גודלה בboomby
ובימים 6-15 בנובמבר
חפתת התערוכה הבינ-
לאומית הגדולה בסן-פי-
אלו שבדרום, שתהיה
מורכבת מלמעלה מ-25000
מסגרות. זהו מספר
עוזום שאין כמעט דוג-
מתו בתערוכות. אם נזכר

לזה לא פיללו אנו ובודאי שלא פיללו הגרמנים לפני
שנתיים האחרונות : שאוריות עבריות מתנוססה לתפארת ליר-
חוותת דואר גרמנית על מעתפה היוצאת מגרמניה. אולם, עובדה
היא : משחתת הקניות של ברית-השלומים הישראלית בכל

משלחת ישראל
ISRAEL MISSION
EINKAUFSDIPLOMATION
DES STAATES ISRAEL
KÖLN

שבמערב גרמניה משתמש לצרכי בילוי במכונות החתמה, המד-
פסה על המכתחים היוצאים את ערך-הbul ואות החותמת וביניהם
המחל "משלחת ישראל" ומתחת להזה בגרמנית : "משלחת
ישראל", משחתת הקניות של מדינת ישראל, קלן".

כל החותמת היא בעצם אדום.
אין ספק, כי חותמת זו היא בעלת ערך היסטורי רב
ויאספיה כל המתעניינים ב"יידאיקה".

ישראל עולה סעודיה יורדת

בובילי דרום-אפריקה טרכ לחבר את מהריי כל הבולים
הרשומים בקטלוג של סטנלי גיבונס והגיעו לsicom האסטרונומי
של 64000 לירות שטרלינג עד שנת 1934 ו- 87000 לירות
שטרלינג בשנת 1953, והינו עליית-ערך של 35% ב-19 שנים
או 1,5% לשנה.

הובילי שעשה את הסיקום, סבור כי אין זה עסק טוב, אך אין
לשוכות, כי המודובר בכל בולי העולים בממוצע, אם נפח את
הbullions של ארצות שונות לחוויה, יתברר, כי חלו בהם עליות
גודלות בהרבה מ-1,5% העלובות.

כ"ה למשל, עליה ערכם של בולי ליבנטשיין ב-11% לשנה ;
בולי קוגנו הבלגי עלו ב-10,5% ; בולי חבל-הסאר ב-8,8%
אבל, לעומת זאת, יש ירידות ניכרות במחירים של ארצות
Capsudaya (27%) ; סמואה (24%) ; גינאה החדשה (23%)
פרס (10%).

על ידי ישראל — למחרת לדבר. וכך המהירים הדמיוניים
שדורשים עד הסדרות הראשונות, בעבר 5-6 שנים בלבד,
אין ספק, שבולינו הנם, בכלל זאת, ההשקעה הטובה ביותר
בעולם !

* קינדה עומדת להוציא בשנה הבאה בול-זכרון לכבוד
THONHOOT SKUCKCHAN ואביבטה. הנושאים יהיו אלומות-חייטה ומגי-
דלן (1955).

אספניים המעורנינים בחילופים

- אליהו מלול, ת. ד, 23, מג'יאל.
- משה אפק, ת. ד, 726, חיפה.
- ב. ברוקה, ת. ד, 3, רעננה.

אספה כללית באגודה חיפה

העתון מופיע בשפות צרפתית, איטלקית, אנגלית, גרמנית וספרדית.

- המנהל הכללי של הדואר הבריטי השיב בחיבור על שאלת אם יש בדעתו של הדואר הבריטי להוציא בולים עם צירופי אוגם, כרגע אין הדבר בא בחשבון לרגל הופעת הבולים החדש. שם עם תומנת המלכה אליזבת.

עותון בולאי חדש

מר פ. ו. פולאך, בולאי ותיק, לשעבר קונסול ישראל בברזיל, ניגש בימיים אלה להוציא ירחון בולאי חדש בשפה האנגלית, בשם "חולי לנדי פילטלייט".
אנו מקדמים בברכה את הופעתו של העתון הפלנאי החדש, שבודאי ימושך רבים לבולי ישראל ולמדינת ישראל אנו תקוות כי הירחון ישרת את האינטרסים של הבולאות הישראלית בזורה מעשית, מוביל להשתעבד לאינטראסים משהרים. אנו מאוחלים למאר פולאך ועוזרו הצלחה בזאתם החשובה.

מעוניינים בחילופים Exchange wanted

NOTE : Exchange addresses are published by HABULAI HAIVRI free of charges as a service to our readers.

Alcides Figueiredo Santiago, Linha Paulista, Caixa Postal 26, Fernão, Est. S. Paulo, BRAZIL
F.R. Smith, 15, Faithful St., Richmond, NSW, AUSTRALIA

Paolucci Benito, Busto Arsizio Sucz. 1, ITALY
Morton M. Boch, 1355, Findlay Ave.
Bronx 56, N. Y., USA

Hiroshi Keitoku, Dai Jojima, Yamagun,
Shiokawa, P.O.Zone, Fukushima-ken, JAPAN
A.P. Van Ooyen, Erasmusweg 667, The Hague HOLLAND

Francis T. Scavo, 606, Larimer Ave.,
Pittsburgh 6, Pa., USA

M. Haydzicki, Skr. p. 60, Tarnów, POLAND
Paul Slowey, 28, Fairview Strand, Fairview,
Dublin, EIRE

Simou J. Kalf, Fack 131, Stockholm, SWEDEN
Prof. August Haver, Boiden bei Wien,
Spiegelgasse 2, AUSTRIA

Samuel Patricio Spratt, Gualeguaychù 4016
Buenos Aires, ARGENTINA

Greg Cox, 1304 South Eunice, Port Angeles,
Washington, USA

C. Prummel, Prins Bernhardlaan 12a,
Veendam, HOLLAND

M. J. Elphick, 15, Kinch Grove, Preston Road,
Wembley, Middx., ENGLAND

R. J. Woodgate, 97, Addison Gardens,
West Kensington, London W14 ENGLAND

ביום א' 24 באוקטובר תיערך האספה הכללית השנתית של אגודות-הבולאים בחיפה, באולפניו, רחוב הרצליה 24. על סדרת הרים : דוחה הוועד ; דוחה רואי-החשבונות ; ויכוח ; בחירת הוועד ; שנותו.

פתחת האספה בשעה 8 בערב. אם לא יימצא קורום בשעה זו תפתח האספה בשעה 8.30 ותהייה חוקית בכל מספר המשתתפים.

בפתחת החגיגת של "אולם דור" בחיפה : ה"ה מינס, גרביה, שמואלבין, ד"ר חוקי, משה כהן, ד"ר הנטר.

חדשנות מכל העולם

הבולאים של הקטלוגים הצרפתיים הסכימו ביניהם להוציא את הקטלוגים שלהם מדי שנה בשנה ב-10 לסתמבר. קטלוג אויר הופיע גם השנה בשלשה כרכים שמחירים הכולל 2335 פרנה.

• הדואר האמריקאי עוזד לבטח הוואה, הקימת זה 75 שנה, והאורות מכרית בוויי "דמיז'ור" בלתי-משוחים לאספּנים. הנהלת הדואר השיגה אישור לכך ממשרד האוצר בחו"ל טון, לאחר שהסבירה, כי בלאו הכי הגיעו בולים כלאה לצי אספּנים.

• תערוכת בולים בינלאומית תיערך בניו-יורק, בירית הוו, באוקטובר 1954.

• העודפים של בולי האומות המאוחדות, שהוצאו מן המחוור — כתלושים אלף בול, שערך הנומינצי למעלת מאל-

פיים דולר — הושמדו בניו-יורק בטעות נציגים רשמיים. בכרזונה נרכחה לא-מכבר התערוכה הבינלאומית הש-ניה לבולאי-ספּנות.

אנכ', בתי-המסחר לבולים הנודע "דולאפי" בטורון שבאר-טיליה, הסוחר אד ורקר בבולאי-ספּרט, החל להוציא לאור כתבי עת בשם "ספורט-פּילא" המוקדש אד ורקר לבולאי-ספּרט.

תַּבִּימָה 1954

תערוכת בולים ארצית השלישית בישראל

(מאה שנה לשוטרי הדואר בירושלים)

הנערבת ע"י אגודות הבולאים בירושלים

תְּכִנֵּת

יום ד' 13/10/54

11 לפנה"צ טקס פתיחה רשמי באולם הגימנסיה העברית, רחוביה, ירושלים, (הכנסה למופנים בלבד)

דברי פתיחה:

מ"מ שר הדואר

מר י. קרויב

מר ח. בן מונחים

ד"ר מ. אופיר

מר א. הוופמן

1.30 פתיחת התערוכה בקהל בחדרי הגימנסיה העברית, רח' קרן קימת, ירושלים.

יום ה' 14/10/54 התערוכה פתוחה מ-9 לפנה"צ עד 9 בערב

8 בערב כניסה**בולם הגימנסיה**

סדר ה يوم

● פתיחה וברכות

● דוח מפעלות ההתאחדות

● הרצאה מדעית

● דיון על הנוער

● ויכוח חפשי

יום ו' 15/10/54 התערוכה פתוחה מ-9 בבוקר עד 3 אחרה"צ

שבת 16/10/54 התערוכה פתוחה מ-7 בערב עד 10 בערב

יום א' 17/10/54 התערוכה פתוחה מ-9 בבוקר עד 9 בערב

8:30 בערב:

מסיבה במלון "תל אביב", ככר קולנוע "ציוון", ירושלים (הכנסה למופנים בלבד)

מסקנות חברי ועדת השופטים של התערוכה וחילוקת הפרסים.

יום ב' 18/10/54 נעלמת התערוכה בשעה 1 אחרה"צ.